

TietoEnatorin osavuositiedot 3/2008 (1.1. – 30.9.2008) – Yhtiön kannattavuus parani kauttaaltaan kolmannella neljänneksellä**Katsauksen pääkohdat – kolmas neljännes**

- Liikevaihto kasvoi 5 % ja oli 425,3 (404,7) milj. euroa.
- Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, jotka liittyvät pääasiassa kannattavuuden kehittämissuunnitelmaan, oli 36,7 (20,7) milj. euroa eli 8,6 % (5,1) liikevaihdosta.
- Liikevoitto sisältäen 2,8 milj. euroa kertaluonteisia eriä oli 33,8 (20,7) milj. euroa.
- Voitto verojen jälkeen oli 23,7 (11,0) milj. euroa.
- Osakekohtainen tulos oli 0,33 (0,15) euroa.
- Liiketoiminnan rahavirta oli -5,7 (19,9) milj. euroa.
- Yhtiö julkisti uuden strategian ja liiketoimintamallin sekä nimitti uuden johtoryhmän.
- Kannattavuuden kehittämissuunnitelma edennyt hyvin.

Katsauksen pääkohdat – tammi-syyskuu

- Liikevaihto kasvoi 7 % ja oli 1 373,7 (1 281,1) miljoonaa euroa.
- Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, jotka liittyvät pääasiassa kannattavuuden kehittämissuunnitelmaan, oli 107,5 (68,2) milj. euroa eli 7,8 % (5,3) liikevaihdosta.
- Liikevoitto sisältäen kertaluonteiset erät oli 88,0 (65,1) milj. euroa.
- Voitto verojen jälkeen oli 58,7 (40,1) milj. euroa.
- Osakekohtainen tulos oli 0,81 (0,54) euroa.
- Liiketoiminnan rahavirta oli 112,8 (54,7) milj. euroa.

Toimitusjohtaja Hannu Syrjälä:

”Toimintamme kehittyi hyvin kolmannella neljänneksellä ja pystyimme jälleen parantamaan kannattavuuttamme. Kannattavuuden kehittämissuunnitelman ansiosta olemme nostaneet resurssiemme käyttöastetta ja toimitusten laatu on parantunut merkittävästi. Olemme myös strategiamme mukaisesti kasvattaneet toimintaamme globaaleissa osaamiskeskuksissamme, joiden henkilöstömäärä on noussut lähes 50 % vuoden takaisesta.

Kun yrityksillä on nyt vaikeat ajat, koemme tärkeäksi, että pystymme tukemaan asiakkaitamme heidän pyrkiessä tehostamaan omaa toimintaansa. Uusi toimialoihin, maihin ja palvelualueisiin pohjautuva liiketoimintamallimme auttaa meitä tämän toteuttamisessa, sillä sen myötä tunnistamme herkästi asiakaskohtaiset tarpeet ja pystymme kehittämään tarjontaamme näiden tarpeiden mukaisesti. Nämä tekijät yhdistyneenä osaamisen terävöittämiseen ja pidemmälle tuotteistettujen palvelujen kehittämiseen tuovat enemmän lisäarvoa asiakkaillemme.”

Markkinat

Markkinatilanne pysyi melko myönteisenä useimmilla alueilla vuoden kolmannella neljänneksellä. Markkinoilla on kuitenkin merkkejä varovaisuudesta uusiin ratkaisuihin kohdistuvien tietotekniikkainvestointien suhteen. Sovellushallinta- ja ylläpitopalvelujen sekä ICT-infrastruktuurin hallintapalvelujen kysynnän odotetaan pysyvän hyvällä tasolla useimmilla alueilla asiakkaiden pyrkiessä tehostamaan toimintaansa. Näiden palvelujen osuus TietoEnatorin liikevaihdosta on noin puolet.

Markkinatilanteen ennakoidaan vaikuttavan eri asiakastoimialojen tietotekniikkainvestointeihin eri tavoin. Koska ongelmien ydin on rahoitussektorilla, vaikutukset näkyvät selvimmin pankkitoimialalla. Tilanteen odotetaan vaikuttavan vähemmän kielteisesti valmistavan teollisuuden investointeihin. Koska tietojärjestelmien jatkuvuus on keskeisessä asemassa niin pankkitoimialalla kuin valmistavassa teollisuudessa, sovellus- ja ICT-infrastruktuurin hallintapalvelujen kysynnässä ei odoteta tapahtuvan muutoksia. Tietyillä alueilla, kuten julkisella sektorilla, terveydenhuollossa ja hyvinvointipalveluissa, tehostaminen on jatkunut jo pitkään ja TietoEnator uskoo vakaan kysynnän jatkuvan.

Pankki, vakuutus

Rahoitussektorilla yleinen markkinatilanne on muuttunut nopeasti. Luottokriisistä johtuen asiakkaat suhtautuvat varovaisesti tietotekniikkainvestointeihin, minkä vuoksi osa investointipäätöksistä saattaa lykkääntyä. Heikentynyt markkinatilanne ei ole vielä vaikuttanut Venäjän markkinoihin, joilla kysyntä on edelleen vahvaa tietyillä tuotealueilla, kuten korttijärjestelmissä.

Tietoliikenne, media

Ensimmäiset merkit tietoliikennesektorin kysynnän heikentymisestä alkoivat näkyä jo kuluvan vuoden toisella neljänneksellä. Tietotekniikkapalvelujen yleinen kysyntä heikentyi odotusten mukaisesti tietoliikenne- ja mediasektorilla kolmannella neljänneksellä.

Toimiala on tehnyt pitkän ja vahvan kasvusyklinsä aikana suuria investointeja uusiin teknologioihin, kuten 3G:en ja langattomiin verkkopalveluihin. Tästä johtuen operaattoreiden ja tietoliikenteen laitevalmistajien investoinnit pysyttelevät alhaisemmalla tasolla jonkin aikaa. Monet asiakkaat ovat lisäksi käynnistäneet kustannussäästöohjelmia. Näistä tekijöistä johtuen tietoliikenneverkkojen tuotekehityspalvelujen kysyntä Euroopassa on heikentynyt.

Tietoliikennesektorilla osa asiakkaista keskittää palvelujensa hankintaa tietyille avaintoimittajille, mikä luonnollisesti kasvattaa valittujen toimittajien liikevaihtoa. Koska TietoEnator on johtava tuotekehityspalvelujen toimittaja, monet asiakkaat ovat valinneet yhtiön avaintoimittajakseen. TietoEnator odottaa tämän suuntauksen suosivan yhtiötä myös jatkossa.

Julkinen hallinto, valmistava teollisuus, kauppa ja logistiikka

Kysyntä on yleisesti säilynyt vakaana kaikilla alueilla asiakkaiden pyrkiessä kehittämään toimintaansa ja tuottavuuttaan. Julkisen sektorin asiakkaat ovat käynnistämässä useita laajoja kehityshankkeita tulevana vuosina. Esimerkiksi Suomessa julkinen hallinto organisoi uudestaan aluehallintoaan, mikä tarjoaa uusia mahdollisuuksia.

Myönteinen kehitys on jatkunut valmistavassa teollisuudessa. Vaikka epävarmuus kansainvälisillä markkinoilla on lisääntynyt, teollisuusyritysten investoinnit tietotekniikkaan ovat jatkuneet. Investoinnit saattavat kuitenkin supistua jatkossa. Kaupan alueella asiakkaat panostavat tietojärjestelmiin, joiden avulla ne voivat kehittää uusia ja parempia tapoja hallita asiakkaiden kysyntää. Talouden laskusuhdanne ei ole vielä vaikuttanut vähittäiskauppatoimintaan Suomessa toisin kuin Baltian maissa, joissa ensimmäiset merkit kysynnän laskusta ovat näkyvissä.

Terveydenhuolto, hyvinvointi

Kysyntä Suomen terveydenhuoltomarkkinoilla on ollut vakaata. Suomessa yksi merkittävästä kysyntää luovista hankkeista on kansallinen potilasarkisto. Ruotsissa ja Norjassa yleisenä suuntauksena on alueellisten järjestelmien yhdistäminen, mutta markkinat kehittyvät hitaasti. Pohjoismaiset hyvinvointimarkkinat ovat kuitenkin aktiiviset kaikissa maissa. Talouden laskusuhdanne saattaa jopa lisätä tietotekniikkapalvelujen kysyntää asiakkaiden pyrkiessä lisäämään toiminnan tehokkuutta, etenkin julkisella sektorilla. Vain pieni osa TietoEnatorin liikevaihdosta tulee yksityiseltä sektorilta.

Metsäteollisuus, energia

Metsäteollisuudessa toiminnan uudelleenjärjestelyt, asiakkaiden kustannussäästöhankkeet ja rahoitusmarkkinoiden tiukentuminen saattavat lisätä epävarmuutta lyhyellä aikavälillä, mutta

uudelleenjärjestelyt tarjoavat myös uusia mahdollisuuksia. Pohjoismaiset asiakkaat sulkevat ylimääräistä kapasiteettia Pohjoismaissa, mutta laajentavat samalla liiketoimintaansa Venäjällä ja Aasiassa, etenkin Kiinassa.

Energiasektorilla markkinatilanne on hyvä sekä öljy- ja kaasuteollisuudessa että sähkötoimialalla. Pitkällä aikavälillä maailman energian kysyntä kasvaa vahvasti, etenkin voimakkaasti kehittyvissä maissa, kuten Kiinassa, Intiassa, Venäjällä ja Brasiliassa. Vaikka öljyn hinnan vaihtelut ovat suuria, investoinnit uusien öljykenttien löytämiseksi ja nykyisten varojen hyödyntämiseksi pitävät myös tietotekniikkainvestoinnit hyvällä tasolla. Sähkötoimialalla energian kasvava kysyntä ja alan säätelyn purkaminen Euroopassa varmistavat tietotekniikkainvestoinnit myös tulevana vuosina.

ICT-infrastruktuurin hallintapalvelut

ICT-infrastruktuurin ulkoistuspalvelujen pohjoismaiset markkinat ovat edelleen aktiiviset ja kasvavat tasaisesti. Tarve tehostaa toimintaa saattaa nopeuttaa asiakkaiden päätöksiä toiminnan ulkoistamisesta. Asiakkaat panostavat entistä joustavampiin ratkaisuihin ja haluavat laajempia, koko liiketoimintaprosessin kattavia palvelusopimuksia. Hintapaine jatkuu uusissa ulkoistussopimuksissa sekä vanhoja sopimuksia uusittaessa.

TietoEnatorin yrityskaupat ja merkittävimmät sopimukset tammi-syyskuussa

Sampo Pankin ja Danske Bankin yhdistymisen seurauksena TietoEnatorin liiketoiminta näiden asiakkaiden kanssa on vähentynyt. Tämä on johtanut muutoksiin yhteisyritys Primasoft Oy:n toiminnassa ja omistuksessa. TietoEnator osti Primasoft Oy:n koko osakepääoman huhtikuussa. Aiemmin TietoEnator omisti Primasoftista 60 % ja muut osapuolet 40 %. Järjestelyn yhteydessä osa Primasoftin sovellushallinnan liiketoiminnasta myytiin. Nämä järjestelyt supistavat Banking & Insurance ja Processing & Network -liiketoiminta-alueiden koko vuoden 2008 liikevaihtoa noin 20 milj. euroa.

Tammikuussa TietoEnator laajensi toimintaansa Kiinassa perustamalla uuden yksikön Chengduun. Tuotekehitysyksikkö palvelee TietoEnatorin tietoliikennesektorin asiakkaita ja tarjoaa palvelujaan mobiililaitte- ja verkkovalmistajille sekä operaattoreille.

Maaliskuussa ruotsalainen terveydenhuollon neuvontaorganisaatio Sjukvårdsrådgivningen SVR AB valitsi TietoEnatorin kansallisen potilaskertomusratkaisun toimittajaksi. Sopimuskausi on viisi vuotta, ja sopimuksen arvo on yhteensä vähintään 12 milj. euroa.

Toukokuussa TietoEnator, OP-Keskus (OPK) ja Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen solmivat sopimuksen OP-Pohjola-ryhmän ja Ilmarisen käyttöpalvelujen toimittamisesta seuraavaksi seitsemäksi vuodeksi 1.6.2008 alkaen. Käyttöpalvelut tuottaa yhteisyritys FD Finanssidata, josta TietoEnator omistaa 60 %, OPK 36 % ja Ilmarinen 4 %. Tämä on yksi TietoEnatorin suurimmista sopimuksista viime vuosien aikana. Kesäkuussa TietoEnator solmi toisen merkittävän sopimuksen, kun TeliaSonera uusi IT- ja sovelluspalvelusopimuksensa.

Syyskuussa Tukholman kaupunki ja TietoEnator jatkoivat tietotekniikan ja puhelinliikenteen kokonaistoimitusta koskevaa sopimusta. Jatkosopimus on voimassa 1.8.2010 - 31.7.2012. Toimitukset Tukholman kaupungille tehdään yhteistyössä SYSteamin, SiriusIT:n, Aditron ja TeliaSoneran kanssa. Sopimuksen arvo on noin 41 milj. euroa, josta TietoEnatorin osuus on noin 26 milj. euroa.

Liikevaihto

Kolmannen neljänneksen liikevaihto

Kolmannen neljänneksen liikevaihto kasvoi 5 % ja oli 425,3 (404,7) milj. euroa. Paikallisissa valuutoissa kasvu oli 7 %. Orgaaninen kasvu oli 5 %.

	Q3 liikevaihdon kasvu, %	Q3 orgaaninen kasvu, %	Tammi- syyskuun liikevaihdon kasvu, %	Tammi- syyskuun orgaaninen kasvu, %
Banking & Insurance	4	6	3	5
Telecom & Media	-1	-1	6	5
Government, Manufacturing & Retail	7	8	5	6
Healthcare & Welfare	21	21	17	17
Forest & Energy	0	0	1	1
Processing & Network	12	12	15	15
Yhteensä (sis. konsernin sisäiset eliminoinnit)	5	5	7	8

Banking & Insurance -liiketoiminta-alueen liikevaihto kasvoi 4 %. Primasoftin sovellushallintaliiketoiminnan osien myynti sekä Saksan liiketoiminnan lopettaminen vuonna 2007 vaikuttivat liikevaihtoa laskevasti. Liikevaihto kehittyi erityisen hyvin erällä tuotealueilla, kuten Cards ja Capital markets, sekä kumppanuusliiketoiminnassa.

Telecom & Media -liiketoiminta-alue säilytti vahvan markkina-asemansa vuoden kolmannella neljänneksellä. Tietoliikennealan heikon markkinakehityksen johdosta, etenkin tietoliikenneverkkojen tuotekehitystoiminnassa, liiketoiminta-alueen liikevaihto jäi samalla tasolle kuin vuoden 2007 kolmannella neljänneksellä.

Processing & Network -liiketoiminta-alueen liikevaihto kasvoi 12 %, mikä on selvästi nopeampaa kuin markkinoiden kasvu. Liiketoiminta-alue solmi lukuisia suuria sopimuksia vuoden 2007 toisella puoliskolla ja vuoden 2008 ensimmäisellä puoliskolla. Tärkeimpiä näistä olivat TeliaSoneran, OP-Pohjola-ryhmän ja Ilmarisen kanssa solmitut sopimukset.

Government, Manufacturing & Retail -liiketoiminta-alueella kysyntä oli edelleen vakaata kaikilla sektoreilla. Healthcare & Welfare -liiketoiminta-alueen kasvu oli hyvää kaikilla markkina-alueilla ja kaikissa yksiköissä, vaikkakin eräät hankkeet Suomen terveydenhuoltosektorilla ovat edenneet odotettua hitaammin. Liiketoiminta-alue solmi useita uusia keskisuuria ja suuria sopimuksia vuoden 2007 toisella puoliskolla ja vuoden 2008 ensimmäisellä puoliskolla. Healthcare & Welfare -liiketoiminta-alueen vahvimmin kasvanut markkina-alue oli Ruotsi.

Forest & Energy -liiketoiminta-alueen liikevaihdon kasvu oli edelleen heikkoa, mikä osittain johtui aiempaa alhaisemmasta myynnistä yhdelle tärkeimmistä sähkötoimialan asiakkaista. Energiamarkkinat olivat edelleen aktiiviset, mutta resurssien vähäisyys rajoitti kasvua erällä alueilla. Metsäsegmentin liikevaihto kasvoi metsäteollisuuden haastavasta markkinatilanteesta huolimatta.

Tammi-syyskuun liikevaihto

TietoEnatorin yhdeksän kuukauden liikevaihto kasvoi 7 % ja oli 1 373,7 (1 281,1) milj. euroa. Paikallisissa valuutoissa kasvu oli 8 %. Orgaaninen kasvu oli 8 %.

Kehitys oli vahvinta Healthcare & Welfare ja Processing & Network -liiketoiminta-alueilla. Liikevaihdon vähäinen nousu Telecom & Media -liiketoiminta-alueella heijastaa tietoliikennealan varovaisuutta uusien investointien suhteen.

Liikevaihto kasvoi Suomessa 8 % ja Ruotsissa 5 %. Norjan liikevaihto kasvoi 10 % Banking & Insurance -liiketoiminta-alueen hyvän kehityksen ansiosta. Saksassa liikevaihto laski 5 %, mikä johtuu lähinnä Banking & Insurance -liiketoiminta-alueen toiminnan lopettamisesta vuonna 2007.

Tietoliikenne- ja mediatoimialan osuus konsernin liikevaihdosta oli 35 % (36). Pankki- ja vakuutussektorin osuus liikevaihdosta oli 22 % (22). Julkisen sektorin osuus oli 15 % (16), metsäsektorin osuus 5 % (5) ja energiasektorin 6 % (5).

Kauden lopussa tilauskanta oli 1 140,9 (1 194,9) milj. euroa. Luku sisältää vai sitovasti tilattuja palveluja. Processing & Network -liiketoiminta-alueen osuus tilauskannasta on 45 %. Vuoden 2008 aikana tilauskannasta arvioidaan laskutettavan 26 % (27).

Kannattavuuden kehittämisohjelma

Kannattavuuden kehittämisohjelman odotetaan tuovan 130 milj. euron vuotuiset kustannussäästöt vuoden 2009 lopusta alkaen. Suurin osa ohjelmaan liittyvistä toimenpiteistä tehdään vuoden 2008 aikana. Ohjelman tulosten odotetaan toteutuvan yli 50-prosenttisesti vuoden 2008 lopusta alkaen ja täysmääräisesti vuoden 2009 lopussa.

Ohjelma on edennyt hyvin. Syyskuun loppuun mennessä toteutettujen toimenpiteiden avulla saavutetaan 86 milj. euron vuotuiset kustannussäästöt, josta lähes 30 milj. euroa on jo vaikuttanut taloudelliseen kehitykseen vuonna 2008. Nyt saavutetut säästöt vaikuttavat täysmääräisesti vuonna 2009. Lähes kaksi kolmasosaa näistä säästöistä liittyy henkilöstöön. Loput säästöistä saadaan siirtämällä tuotantoa globaaleihin osaamiskeskuksiin sekä parempien hankintasopimusten avulla.

Näihin toimenpiteisiin liittyvät kulut ovat rasittaneet ja rasittavat TietoEnatorin kannattavuutta edelleen vuonna 2008. Ohjelmaan liittyvien uudelleenjärjestelykulujen, varausten ja arvonalentumisten arvioidaan olevan yhteensä noin 160 milj. euroa. Näistä kertaluonteisista eristä 104,7 milj. euroa kirjattiin vuonna 2007 ja 20,8 milj. euroa tammi-syyskuussa 2008. Vuoden 2008 neljännellä neljänneksellä yhtiö kirjaa ohjelmaan liittyviä kuluja 15–20 milj. euroa ja loput vuonna 2009.

Kannattavuus

Kolmannen neljänneksen kannattavuus

Kaikki liiketoiminta-alueet paransivat kannattavuuttaan vuoden kolmannella neljänneksellä, ja liikevoittoprosentti on nyt noussut korkeammalle tasolle. Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, jotka liittyvät pääasiassa kannattavuuden kehittämisohjelmaan, parani merkittävästi kolmannella neljänneksellä ja oli 36,7 (20,7) milj. euroa eli 8,6 % (5,1) liikevaihdosta. Liikevoittoprosentin paraneminen johtuu ennen kaikkea kannattavuuden kehittämisohjelmaan liittyvistä toimenpiteistä.

Vuoden 2008 kolmannella neljänneksellä TietoEnator kirjasi 2,8 milj. euroa kertaluonteisia kuluja kannattavuuden kehittämisohjelmaan liittyen. Neljänneksen aikana ei kirjattu myyntivoittoja (0,1 milj. euroa vuonna 2007). Kolmannen neljänneksen liikevoitto sisältäen kertaluonteiset erät oli 33,8 (20,7) milj. euroa.

	Varsinaisen liiketoiminnan liikevoitto (1), Q3/2008, milj. euroa	Varsinaisen liiketoiminnan liikevoitto, % liikevaihdosta (1), Q3/2008	Varsinaisen liiketoiminnan liikevoitto (1), tammi-syyskuu 2008, milj. euroa	Varsinaisen liiketoiminnan liikevoitto, % liikevaihdosta (1), tammi-syyskuu 2008
Banking & Insurance	5,7	8,8	20,3	9,4
Telecom & Media	14,1	9,3	42,2	8,4
Government, Manufacturing & Retail	4,4	10,2	14,3	9,9
Healthcare & Welfare	2,7	7,1	5,0	4,3
Forest & Energy	3,6	8,6	9,3	7,0
Processing & Network	15,0	13,4	40,6	12,0
Konsernitoiminnot	-8,8		-24,2	
Yhteensä	36,7	8,6	107,5	7,8

1) Ilman kannattavuuden kehittämisohjelmaan liittyviä kertaluonteisia eriä, myyntivoittoja ja -tappioita, badwill-arvoja sekä arvonalentumisia

Banking & Insurance -liiketoiminta-alueen varsinaisen liiketoiminnan liikevoittoprosentti parani 8,8 %:iin (-5,2). Vuoden 2007 kolmannella neljänneksellä liiketoiminta-alueen tulosta rasittivat muutamat tappiolliset projektit. Liikevoittoprosentin paraneminen johtuu myös alihankkijoiden käytön vähentämisestä sekä alentuneista henkilöstö- ja muista kustannuksista.

Telecom & Media -liiketoiminta-alueen liikevoittoprosentti parani 9,3 %:iin (8,3). Lomakauden vuoksi vuoden toinen ja kolmas neljännes ovat yleensä liiketoiminta-alueelle heikompia. Vaikka työpäiviä oli neljänneksen aikana vähemmän, liikevoittoprosentti parani edellisistä neljänneksistä. Parannus johtui pääosin kannattavuuden kehittämisohjelmaan liittyvistä toimenpiteistä.

Processing & Network -liiketoiminta-alueen liikevoitto oli 15,0 (12,6) milj. euroa eli 13,4 % (12,7) liikevaihdosta. Vuoden kolmas neljännes on vuoden vahvin neljännes liiketoiminta-alueelle.

Korkeampi käyttöaste sekä kannattavuuden kehittämisohjelmaan liittyvät kustannussäästöt vaikuttivat myönteisesti Government, Manufacturing & Retail -liiketoiminta-alueen kannattavuuteen. Myönteinen suuntaus jatkui Healthcare & Welfare -liiketoiminta-alueella. Kehitykseen vaikuttivat merkittävimmin käyttöasteen nousu sekä toimitusten parempi hallinta ratkaisuliiketoiminnassa. Terveystuoliiketoiminta on kehittynyt myönteisesti Pohjoismaissa ja Keski-Euroopassa, mutta kannattavuus on edelleen epätydyttävä.

Forest & Energy -liiketoiminta-alueen kannattavuus parani hieman, mikä johtuu pääasiassa sähkötoimialan parantuneesta kannattavuudesta.

Kolmannen neljänneksen nettorahoituskustannukset olivat 3,5 (2,9) milj. euroa. Nettokorkokustannukset olivat 2,3 (2,2) milj. euroa ja kertaluonteiset valuuttakurssitappiot 2,2 (0,4) milj. euroa. Muut rahoitustuotot ja -kulut olivat 1,0 (-0,3) milj. euroa.

Kolmannen neljänneksen osakekohtainen tulos oli 0,33 (0,15) euroa.

Liikevoittoon (EBIT) sisältyy allokoitujen aineettomien hyödykkeiden poistoja 2,7 (2,4) milj. euroa. Osakeperusteiset maksut 1,7 (1,2) milj. euroa sisältyvät työsuhde-etuuksien kustannuksiin.

Tammi-syyskuun kannattavuus

Kauden liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, jotka liittyvät pääasiassa kannattavuuden kehittämisohjelmaan, oli 107,5 (68,5) milj. euroa eli 7,8 % (5,3) liikevaihdosta. Banking & Insurance -liiketoiminta-alueen kannattavuuden huomattava paraneminen ja Processing & Network -liiketoiminta-alueen erinomainen tulos vaikuttivat merkittävästi liikevoittoprosentin kehitykseen.

Yhdeksän kuukauden aikana TietoEnator kirjasi 20,8 milj. euroa kannattavuuden kehittämisohjelmaan liittyviä kertaluonteisia eriä. Henkilöstöjärjestelyjen kustannukset olivat näistä eristä noin 13 milj. euroa. Lisäksi yhtiö kirjasi 1,3 milj. euron suuruisen tuoton badwill-kirjauksesta. Yhdeksän kuukauden liikevoitto sisältäen kertaluonteiset erät oli 88,0 (65,1) milj. euroa.

Yhdeksän kuukauden nettorahoituskustannukset olivat 12,2 (6,0) milj. euroa. Nettokorkokustannukset olivat 6,8 (5,6) milj. euroa ja kertaluonteiset valuuttakurssitappiot 4,5 (voitot 0,1) milj. euroa. Muut rahoitustuotot ja -kulut olivat -0,9 (-0,5) milj. euroa.

Yhdeksän kuukauden osakekohtainen tuotto oli 0,81 (0,54) euroa.

Yhdeksän kuukauden liikevoittoon (EBIT) sisältyy allokoitujen aineettomien hyödykkeiden poistoja 7,6 (7,3) milj. euroa. Osakeperusteiset maksut 4,4 (3,2) milj. euroa sisältyvät työsuhde-etuuksien kustannuksiin.

Liukuva 12 kuukauden sijoitetun pääoman tuotto (ROCE) oli 8,9 % ja oman pääoman tuotto (ROE) -2,4 %.

Rahoitus ja investoinnit

Kolmannen neljänneksen nettorahavirta oli -5,7 (19,9) milj. euroa. Liikevoiton vaikutus tähän oli 51,8 (38,3) milj. euroa. Nettokäyttöpääoman lisäys heikensi rahavirtaa 46,5 (11,2) milj. euroa. Nettokäyttöpääoman lisäys 46,5 milj. euroa johtui lähinnä lomapalkkojen maksusta sekä siihen liittyvistä sosiaalikulusta ja veroista.

Yhdeksän kuukauden nettorahavirta oli 112,8 (54,7) milj. euroa. Liikevoiton vaikutus tähän oli 139,4 (119,3) milj. euroa. Nettokäyttöpääoman lisäys heikensi rahavirtaa 5,3 (47,9) milj. euroa. Veronmaksut olivat 16,3 (13,5) milj. euroa.

Huhtikuussa maksettiin osinkoja 35,8 milj. euroa.

Yritysostoista maksettiin 6,6 milj. euroa yhdeksän kuukauden aikana.

Omavaraisuusaste oli 42,0 % (43,0). Gearing laski 34,3 %:iin (39,2). Nettovelka oli yhteensä 169,7 (215,4) milj. euroa, johon sisältyy 223,5 milj. euroa korollista velkaa, 14,7 milj. euroa rahoitusleasingvelkaa, 10,1 milj. euroa rahoitusleasingaattavia ja 58,2 milj. euroa rahavaroja.

Korollinen velka koostuu seitsemänvuotisesta 100 milj. euron joukkovelkakirjalainasta (eräännyty joulukuussa 2013) ja seitsemänvuotisesta 50 milj. euron erillislainasta (eräännyty heinäkuussa 2012) sekä lyhytaikaisen yritystodistusohjelman 55 milj. euron käytöstä. Yritystodistusohjelma on kokonaisuudessaan 250 milj. euroa. Lisäksi käytettiin 15 milj. euroa viisivuotisesta 250 milj. euron syndikoidusta lainasta (eräännyty joulukuussa 2011).

Suoriteperusteiset investoinnit kaudella olivat 85,1 (65,4) milj. euroa. Käyttöomaisuusinvestoinnit mukaan lukien rahoitusleasingsopimukset olivat 70,4 (37,5) milj. euroa. Tytär- ja osakkuusyrittöksiin investoitiin 14,5 (28,0) milj. euroa.

Henkilöstö

Kokopäiväisen henkilöstön määrä syyskuun lopussa oli 16 392 (15 823). Yritysosot ja uudet ulkoistussopimukset lisäsivät henkilömäärää 56:lla yhdeksän kuukauden aikana.

Liukuva 12 kuukauden henkilöstövaihtuvuus oli 13,5 % (10,5) syyskuun lopussa. Yhdeksän kuukauden keskimääräinen kokopäiväisen henkilöstön määrä oli 16 355 (15 359).

Suomessa ja Ruotsissa tehtyjen palkkaratkaisujen arvioidaan nostavan palkkoja kyseisissä maissa noin 4–5 % vuonna 2008.

Syyskuun lopussa globaaleissa osaamiskeskuksissa työskentelevän henkilöstön määrä oli noussut lähes 50 % edelliseen vuoteen verrattuna ja oli yhteensä noin 3 950 (2 700) henkilöä eli 23 % (16) koko konsernin henkilömäärästä. Strategiansa mukaisesti yhtiö kasvatti toimintaansa Intiassa ja Kiinassa, ja näissä maissa henkilöstön määrä yli kaksinkertaistui.

Hallitus

Syyskuussa TietoEnatorin hallitus päätti muutoksista palkitsemis- ja nimitysvaliokuntansa sekä tarkastus- ja riskivaliokuntansa kokoonpanoissa. Anders Ullberg valittiin palkitsemis- ja nimitysvaliokunnan puheenjohtajaksi. Aiemmin puheenjohtajana toiminut Kalevi Kontinen jatkaa hallituksen jäsenenä. Olli Riikkala valittiin tarkastus- ja riskivaliokunnan puheenjohtajaksi. Aiemmin puheenjohtajana toiminut Anders Ullberg jatkaa valiokunnan jäsenenä.

Uusi strategia, liiketoimintamalli ja johtoryhmä

Heinäkuussa julkistetun uuden strategiansa mukaisesti TietoEnatorin tavoitteena on olla Pohjois-Euroopan johtava tietotekniikka-alan palveluyritys vuoteen 2011 mennessä. Yrityksellä on erityisiä kasvutavoitteita kansainvälisellä tietoliikennealalla sekä Ruotsin ja Venäjän markkinoilla. TietoEnatorin päämarkkinat ovat Pohjoismaat, Saksa ja Venäjä.

TietoEnator erottautuu kilpailijoistaan toimintansa asiakaskeksyydellä, joka perustuu asiakkaan liiketoiminnan ja tarpeiden syvälliseen tuntemukseen. Voidakseen maksimoida asiakkaan saaman lisäarvon TietoEnator yhdistää maa- ja toimialavoimavaransa vahvistaen näin yhtiön myynti- ja asiakaspalveluorganisaatiota.

Syyskuussa TietoEnator julkisti uuden liiketoimintamallinsa ja nimitti uuden johtoryhmän 1.1.2009 alkaen. Uusi johtoryhmä on seuraava:

Hannu Syrjälä, Toimitusjohtaja

Eva Gidlöf, Executive Vice President, Ruotsin maajohtaja

Kavilesh Gupta, Executive Vice President, Palvelualueista vastaava johtaja

Seppo Haapalainen, Executive Vice President, Talousjohtaja

Ari Karppinen, Executive Vice President, Suomen maajohtaja

Bengt Möller, Executive Vice President, Toimialajohtaja, Telecom ja Media

Johanna Pyykönen-Walker, Executive Vice President, Henkilöstöjohtaja

Ari Vanhanen, Executive Vice President, Toimialajohtaja

Pekka Viljakainen, Executive Vice President, Kansainvälisistä toiminnoista sekä asiakastoiminnoista ja markkinoinnista vastaava johtaja

Financial Services -toimialasta vastaava johtaja, joka on myös johtoryhmän jäsen, nimitetään lähikuukausina.

Liiketoimet lähipiirin kanssa

TietoEnatorin lähipiiriin kuuluvat sen hallitus, toimitusjohtaja, konsernin johtoryhmä ja konsernin osakkuusyhtykset.

Toimitusjohtajan ja konsernin johtoryhmän jäsenten bonuksia tarkistettiin vuoden 2008 alussa. Toimitusjohtajan bonus on enintään 100 % hänen vuotuisesta peruspalkastaan. Bonus perustuu konsernin liikevaihtoon ja liikevoittoon. Konsernin johtoryhmän jäsenten palkitseminen perustuu konsernin sekä heidän omien yksikköjensä taloudelliseen tulokseen. Lisäksi toimitusjohtaja sekä johtoryhmän jäsenet ovat oikeutettuja erilliseen korvaukseen, joka liittyy toisella neljänneksellä käynnissä olleeseen julkiseen ostotarjoukseen.

Hallituksen antoi toisella neljänneksellä kahdelle jäsenelleen, Olli Riikkalalle ja Risto Pertuselle, julkiseen ostotarjoukseen liittyvän erityistoimeksiannon. Heille maksettiin tästä työstä korvaus, jonka yhteismäärä oli noin 80 000 euroa.

Osakkuusyhtiöiden kanssa ei ollut merkittäviä liiketoimia.

Osakkeet ja optiot

Syyskuun lopussa yhtiön osakkeiden määrä oli 72 023 173 ja osakepääoma 75 841 523 euroa. TietoEnator omistaa 361 650 omaa osaketta, mikä vastaa 0,5 %:a yhtiön osakkeista ja äänistä. Yhtiön hallussa olevien osakkeiden kirjanpidollinen vasta-arvo on 383 349 euroa. Liikkeeseen laskettujen osakkeiden määrä pois lukien yhtiön omistamat omat osakkeet oli 71 661 523 syyskuun lopussa.

Kolmannen neljänneksen aikana JPMorgan Chase & Co. ilmoitti, että sen omistus TietoEnatorista oli noussut 5,1 %:iin. OP-Pohjola-ryhmä liputti omistuksensa kahdesti. Viimeisimmän tiedon mukaan OP-Pohjola-ryhmä omisti 4,7 % yhtiön osakkeista elokuussa.

Vuoteen 2008 vaikuttavia tekijöitä

Julkiseen ostotarjoukseen liittyvien kustannusten arvioidaan olevan 12 milj. euroa vuonna 2008. Arvio sisältää yhtiön avainhenkilöille ja toimitusjohtajalle suunnatun erityisen korvauksen.

TietoEnator saa alennuksen työntekijöiden vuoden 2008 eläkevakuutusmaksuista Ruotsissa. Alennuksen kokonaisvaikutus TietoEnatorin vuoden 2008 liikevoittoon on noin 6 milj. euroa. Vaikutus jakautuu tasaisesti vuoden aikana.

Yhtiö kirjaa vuoden 2008 neljännellä neljänneksellä kannattavuuden kehittämisohjelmaan liittyviä kuluja 15–20 milj. euroa. Kuluvan vuoden tammi-syyskuussa TietoEnator kirjasi ohjelmaan liittyviä kuluja 20,8 milj. euroa.

Riskit ja epävarmuustekijät

Taloudellinen laskusuhdanne saattaa vaikuttaa kielteisesti liikevaihdon kasvuun ja lisätä hintapaineita vuoden loppua kohden. Tämän lisäksi henkilöstön korkea vaihtuvuus, osaavan henkilöstön saatavuus sekä henkilöstöresursseihin liittyvät kustannukset ovat edelleen merkittävimpiä vuoden 2008 riskejä.

Uuden strategian toteuttaminen ja organisaatiomuutokset saattavat aiheuttaa epävarmuutta yhtiön sisällä lyhyellä aikavälillä. Yhä monimutkaisempien monikansallisten toimitusten hallinta on myös jatkuva riski yhtiölle. Markkinoiden muuttuminen yhä enemmän peruspalveluiksi sekä kova kilpailu johtavat hintapaineiden jatkumiseen.

Pitkän aikavälin riskejä on kuvattu laajemmin vuoden 2007 hallituksen toimintakertomuksessa.

Vuoden 2008 näkymät

TietoEnator arvioi, että talouskasvun hidastumisesta johtuen tietotekniikkamarkkinat kasvavat vaatimattomasti loppuvuoden 2008 aikana. Hintapaineita esiintyy, mutta hintojen odotetaan pysyvän keskimäärin vuoden 2007 tasolla tai nousevan. TietoEnator uskoo työmarkkinoiden rauhoittuvan vuoden 2008 loppua kohti mentäessä.

Suurin osa TietoEnatorin kannattavuuden kehittämisohjelmaan liittyvistä toimenpiteistä tehdään vuoden 2008 aikana. Näihin toimenpiteisiin liittyvät kulut ovat rasittaneet ja rasittavat TietoEnatorin kannattavuutta edelleen vuonna 2008. Kannattavuuden kehittämisohjelman myönteiset vaikutukset ovat alkaneet näkyä vuonna 2008.

TietoEnator arvioi koko vuoden 2008 liikevaihdon kasvun olevan samalla tasolla kuin yhtiön markkinoiden kasvu. Arvioihin ei sisälly yrityskauppoja eikä liiketoimintojen lakkauttamisia.

Tilinpäätösperiaatteet

Osavuositarkastus on laadittu EU:n hyväksymän kansainvälisen tilinpäätösstandardin, IAS 34, Osavuositarkastukset, mukaisesti. Tilinpäätösperiaatteet ovat vuoden 2007 tilinpäätöksen mukaiset, ja ne esitetään tilinpäätöksessä.

Katsauksen lukuja ei ole tilintarkastettu.

Vuoden 2009 kalenteri

Tammi-joulukuun 2008 osavuositarkastus ja vuoden 2008 tilinpäätöstiedote 10.2.2009

Vuoden 2008 taloudellinen katsaus ja liiketoimintakatsaus TietoEnatorin verkkosivuilla viikolla 10

Varsinainen yhtiökokous 26.3.2009

Tammi-maaliskuun 2009 osavuositarkastus 24.4.

Tammi-kesäkuun 2009 osavuositarkastus 17.7.

Tammi-syyskuun 2009 osavuositarkastus 21.10.

Tunnusluvut	2008 7-9	2007 7-9	2008 4-6	2008 1-3	2008 1-9	2007 1-9	2007 1-12
Voitto/osake, euroa							
- laimentamaton osakekohtainen tulos	0,33	0,15	0,26	0,23	0,81	0,54	-0,44
- laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos	0,33	0,15	0,26	0,23	0,81	0,54	-0,44
Voitto/osake, euroa *)	0,36	0,20	0,29	0,36	1,00	0,72	0,77
Oma pääoma/osake, euroa	6,90	7,66	6,58	6,29	6,90	7,66	6,67
Oman pääoman tuotto-%, liukuva 12 kk	-2,4	13,6	-4,9	-7,7	-2,4	13,6	-5,7
Sijoitetun pääoman tuotto-%, liukuva 12 kk	8,9	18,9	8,8	7,2	8,9	18,9	7,8
Omavaraisuusaste, %	42,0	43,0	38,8	38,0	42,0	43,0	40,2
Korollinen nettovelka, milj. euroa	169,7	215,4	138,1	139,7	169,7	215,4	164,5
Nettovelkaantumisaste, %	34,3	39,2	29,3	31,0	34,3	39,2	34,4
Investoinnit, milj. euroa	25,7	25,2	23,2	36,2	85,1	65,4	87,7

*) Ilman kannattavuuden kehittämissuunnitelmaan liittyviä kuluja, liikearvojen arvonalentumisia, badwillarvoja, myyntivoittoja ja -tappioita.

Tuloslaskelma, milj. euroa	2008	2007	2008	2007	muutos	2007
	7-9	7-9	1-9	1-9	%	1-12
Liikevaihto	425,3	404,7	1 373,7	1 281,1	7	1 772,4
Liiketoiminnan muut tuotot	2,2	1,8	8,4	9,2	-9	13,3
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	227,1	223,1	777,2	734,3	6	1 021,3
Poistot	16,7	17,1	49,3	49,3	0	77,0
Liikearvon arvonalentuminen	-	-	-	-		40,0
Liiketoiminnan muut kulut	149,9	145,7	467,6	441,7	6	646,2
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	0,0	0,1	0,0	0,1		0,1
Liikevoitto (EBIT) *)	33,8	20,7	88,0	65,1	35	1,3
Netto korkokulut	-2,3	-2,2	-6,8	-5,6	21	-7,1
Netto kurssitappiot/-voitot	-2,2	-0,4	-4,5	0,1	Neg.	-0,7
Muut rahoitustuotot ja -kulut	1,0	-0,3	-0,9	-0,5	80	-2,1
Tulos ennen veroja	30,3	17,8	75,8	59,1	28	-8,6
Tuloverot	-6,6	-6,8	-17,1	-19,0	-10	-22,6
Tilikauden voitto	23,7	11,0	58,7	40,1	46	-31,2
Tilikauden voitto jakautuu						
Emoyhtiön omistajille	23,7	10,8	58,3	39,6	47	-32,3
Vähemmistölle	0,0	0,2	0,4	0,5	-20	1,1
	23,7	11,0	58,7	40,1	46	-31,2

Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos, EUR

Laimentamaton	0,33	0,15	0,81	0,54	50	-0,44
Laimennusvaikutuksella oikaistu	0,33	0,15	0,81	0,54	50	-0,44

Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut sisältävät autoetujen vuokratustannukset sekä vapaaehtoiset sosiaalikulut kuten henkilöstöruokala, terveydenhoito ja harrastuskerhot.

Tulospalkkio oli 22,3 milj. euroa (17,6 edellisenä vuonna) ja optio-ohjelmiin liittyvät kulut (osakeperusteiset maksut) olivat 4,4 milj. euroa (3,2).

*) Liikevoitto 2008 sisältää kannattavuuden kehittämissuunnitelmaan liittyviä kertaluonteisia erä yhdeksän kuukauden katsauskaudella 20,8 milj. euroa ja kolmannella neljänneksellä 2,8 milj. euroa. Lisäksi tulokseen vaikuttaa katsauskaudella meneillään olleeseen julkiseen ostotarjoukseen liittyvät kulut, jotka yhdeksän kuukauden katsauskaudella olivat 9,7 milj. euroa ja kolmannella neljänneksellä 2,4 milj. euroa.

Osakkeiden lukumäärä	2008 7-9	2008 4-6	2008 1-3	2008 1-9	2007 7-9
Ulkona olevat osakkeet kauden lopussa					
Laimentamaton	71 661 523	71 661 523	71 661 523	71 661 523	71 661 523
Laimennettu	71 661 523	71 661 523	71 661 523	71 661 523	71 661 523
Ulkona olevat osakkeet keskimäärin					
Laimentamaton	71 661 523	71 661 523	71 661 523	71 661 523	72 931 280
Laimennettu	71 661 523	71 661 523	71 661 523	71 661 523	72 931 280
Yrityksen hallussa olevat omat osakkeet kauden lopussa	361 650	361 650	361 650	361 650	2 296 650
Yrityksen hallussa olevat omat osakkeet keskimäärin	361 650	361 650	531 760	418 146	1 063 229

Tase, milj. euroa	2008	2007	muutos	2007
	30.9.	30.9.	%	31.12.
Liikearvot	412,9	450,5	-8	415,7
Muut aineettomat hyödykkeet	59,3	89,0	-33	66,4
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	102,2	82,4	24	76,8
Laskennalliset verosaamiset	66,3	66,6	0	66,4
Osuudet osakkuusyhtiöissä	0,0	1,6	-100	1,6
Muut pitkäaikaiset varat	1,6	1,4	14	1,5
<i>Pitkäaikaiset varat yhteensä</i>	642,3	691,5	-7	628,4
Myyntisaamiset ja muut saamiset	549,4	586,1	-6	560,2
Verosaamiset	19,7	28,1	-30	9,9
Korolliset	10,2	8,2	24	11,3
Rahavarat	58,2	57,7	1	72,9
<i>Lyhytaikaiset varat yhteensä</i>	637,5	680,1	-6	654,3
Varat yhteensä	1 279,8	1 371,6	-7	1 282,7
Osakepääoma, ylikurssirahasto ja muut rahastot	111,9	143,5	-22	115,4
Kertyneet voittovarot	381,2	402,0	-5	358,2
<i>Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma</i>	493,1	545,5	-10	473,6
Vähemmistöosuus	1,4	3,4	-59	4,0
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	494,5	548,9	-10	477,6
Rahoitusleasing sopimukset	14,7	5,2	183	1,4
Muut korolliset velat	150,1	150,9	-1	150,5
Laskennalliset verovelat	29,6	26,2	13	23,4
Eläkevelvoitteet	22,4	39,9	-44	22,0
Varaukset	27,5	5,2	429	35,9
Muut pitkäaikaiset velat	1,7	3,3	-48	1,7
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	246,0	230,7	7	234,9
Ostovelat ja muut velat	451,7	450,9	0	461,7
Verovelat	14,2	15,8	-10	11,6
Korolliset velat	73,4	125,3	-41	96,9
<i>Lyhytaikaiset velat yhteensä</i>	539,3	592,0	-9	570,2
Oma pääoma ja velat yhteensä	1 279,8	1 371,6	-7	1 282,7

Nettokäyttöpääoma taseessa, milj. euroa	2008	2007	muutos	2007
	30.9.	30.9.	%	31.12.
Myyntisaamiset	317,2	336,2	-6	391,2
Muut käyttöpääomasaamiset	231,5	248,6	-7	168,4
Käyttöpääomasaamiset vaihtuvissa vastaavissa	548,7	584,8	-6	559,6
Liiketoiminnan siirtovelat	217,5	209,2	4	225,4
Muut käyttöpääomavelat	225,1	233,3	-4	228,6
Eläkevelvoitteet ja varaukset	50,0	45,2	11	57,9
Käyttöpääomavelat lyhytaik. vieraassa pääomassa	492,6	487,7	1	511,9
Nettokäyttöpääoma taseessa	56,1	97,1	-42	47,7

Nettokäyttöpääoman muutos taseessa eroaa kassavirtalaskelman muutoksesta, mikä johtuu yritys- ja liiketoimintaostoista ja -myynneistä.

Kassavirtalaskelma, milj. euroa	2008	2007	2008	2008	2008	2007	2007
	7-9	7-9	4-6	1-3	1-9	1-9	1-12
Liiketoiminnan rahavirta							
Tilikauden voitto	23,7	11,0	18,7	16,3	58,7	40,1	-31,2
Oikaisut							
Poistot ja arvonalentumiset	16,7	17,1	16,3	16,3	49,3	49,3	117,0
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1
Osakeperusteiset maksut	1,3	0,8	1,1	0,8	3,2	2,1	2,3
Käyttöomaisuuden ja osakkeiden myyntivoitot ja -tappiot	0,0	-0,2	0,2	0,0	0,2	2,9	0,0
Muut oikaisut	0,0	0,0	-1,3	0,0	-1,3	0,0	1,3
Rahoituskulut, netto	3,5	2,9	5,8	2,9	12,2	6,0	9,9
Tuloverot	6,6	6,8	5,1	5,4	17,1	19,0	22,6
Nettokäyttöpääoman muutos	-46,5	-11,2	19,5	21,7	-5,3	-47,9	8,4
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	5,3	27,1	65,4	63,4	134,1	71,4	130,2
Maksetut liiketoiminnan rahoituserät, netto	-4,2	-2,5	-0,6	-0,2	-5,0	-3,2	-4,6
Maksetut välittömät verot	-6,8	-4,7	-10,9	1,4	-16,3	-13,5	-9,9
Liiketoiminnan rahavirta	-5,7	19,9	53,9	64,6	112,8	54,7	115,7
Investointien rahavirta							
Konserniyritysten ja liiketoimintojen hankinnasta johtuva nettorahavirta	-3,8	0,2	5,2	-8,0	-6,6	-12,3	-28,3
Muut käyttöomaisuusinvestoinnit	-21,7	-12,8	-17,0	-14,5	-53,2	-37,5	-48,6
Liiketoimintojen ja osakkuusyhtiöiden myynnit	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0	0,9	4,6
Muut investoinnit ja myynnit	0,2	-15,4	1,2	0,1	1,5	-11,0	8,0
Investointien rahavirta	-25,3	-27,3	-10,6	-22,4	-58,3	-59,9	-64,3
Rahoituksen rahavirta							
Maksetut osingot ja lahjoitukset	0,0	0,0	-36,0	0,0	-36,0	-88,5	-88,5
Omien osakkeiden hankinta	-	-30,0	-	-	-	-30,0	-32,1
Rahoitusleasingvelkojen maksut	-0,9	-2,9	-0,8	-0,9	-2,6	-8,6	-12,1
Korollisten velkojen muutos	-3,1	26,9	2,5	-27,5	-28,1	46,3	17,1
Lainasaamisten muutos	-0,1	0,4	-2,2	0,0	-2,3	4,5	-1,2
Muun rahoituksen rahavirta	-0,1	0,1	1,4	-1,4	-0,1	0,7	0,5
Rahoituksen rahavirta	-4,2	-5,5	-35,1	-29,8	-69,1	-75,6	-116,3
Rahavarojen muutos	-35,2	-12,9	8,2	12,4	-14,6	-80,8	-64,9
Rahavarat kauden alussa	-93,4	-70,9	-85,0	-72,9	-72,9	-138,9	-138,9
Kurssierojen vaikutukset rahavaroihin	0,0	0,3	-0,2	0,3	0,1	0,4	1,1
Rahavarat kauden lopussa	58,2	57,7	93,4	85,0	58,2	57,7	72,9
	-35,2	-12,9	8,2	12,4	-14,6	-80,8	-64,9

Oman pääoman muutokset

	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma					Vähemmistöosuus	Oma pääoma yhteensä
	Osakepääoma	Ylikurssi-rahasto ja muut rahastot	Omat osakkeet	Muuntoerot	Kertyneet voitto-varat		
Milj. euroa							
Oma pääoma 31.12.2006	75,8	68,8	-52,3	-6,6	536,7	4,0	626,4
Muuntoerot		-1,1		0,4	2,5		1,8
Vähemmistöosuus						-1,1	-1,1
Omien osakkeiden mitätöinti			43,3		-43,3		0,0
Omaan pääomaan kirjatut osakeperusteiset maksut					2,1		2,1
Osingonjako					-88,3		-88,3
Omien osakkeiden hankinta			-32,1				-32,1
Osakeoptioiden käyttö	0,0	0,0					0,0
Tilikauden voitto					39,6	0,5	40,1
Oma pääoma 30.9.2007	75,8	67,7	-41,1	-6,2	449,3	3,4	548,9
Oma pääoma 31.12.2007	75,8	39,6	-41,1	-12,5	411,8	4,0	477,6
Muuntoerot		-1,3		-16,0	13,3		-4,0
Nettosijoituksen muuntoerot, verojen jälkeen				-3,2	0,8		-2,4
Vähemmistöosuus					0,3	-3,0	-2,7
Omien osakkeiden mitätöinti			32,1		-32,1		0,0
Siirrot sidotun ja vapaan oman pääoman välillä		-2,2			2,2		0,0
Omaan pääomaan kirjatut osakeperusteiset maksut					3,1		3,1
Osingonjako					-35,8		-35,8
Tilikauden voitto					58,3	0,4	58,7
Oma pääoma 30.9.2008	75,8	36,1	-9,0	-31,7	421,9	1,4	494,5

Liikevaihto liiketoiminta-alueittain, milj. euroa (ensisijainen segmentti)

	2008	2007	Muutos	2008	2007	Muutos	2007
	7-9	7-9	%	1-9	1-9	%	1-12
Banking & Insurance	65	62	4	217	211	3	293
Telecom & Media	152	153	-1	503	476	6	664
Government, Manufacturing & Retail	43	40	7	144	138	5	184
Healthcare & Welfare	37	31	21	116	99	17	141
Forest & Energy	42	42	0	133	132	1	177
Processing & Network	112	100	12	339	294	15	409
Konsernin sisäiset eliminoinnit sis. muut	-25	-23	7	-77	-68	13	-96
Konserni yhteensä	425	405	5	1 374	1 281	7	1 772

Liikevaihto maittain, milj. euroa (toissijainen segmentti)

	2008	Muutos	Osuus	2007	Osuus	2007	Muutos
	1-9	%	%	1-9	%	1-12	%
Suomi	624	8	45	578	45	802	7
Ruotsi	375	5	27	356	28	495	9
Saksa	107	-5	8	113	9	152	23
Norja	67	10	5	61	5	88	8
Iso-Britannia	39	-7	3	42	3	55	15
Tanska	36	67	3	22	2	26	-49
Italia	25	18	2	21	2	31	84
Ranska	20	16	1	17	1	24	32
Alankomaat	19	31	1	15	1	23	-7
Muut	62	10	4	56	4	78	1
Konserni yhteensä	1 374	7	100	1 281	100	1 772	8

Liikevaihto toimialoittain, milj. euroa

	2008	Muutos	Osuus	2007	Osuus	2007	Muutos
	1-9	%	%	1-9	%	1-12	%
Finanssi	298	5	22	282	22	390	4
Julkinen sektori	212	6	15	200	16	273	-7
Tietoliikenne ja media	486	5	35	464	36	650	26
Metsäteollisuus	66	4	5	64	5	84	-4
Energia	82	16	6	70	5	100	27
Valmistava teollisuus	75	5	5	71	6	99	11
Kauppa ja logistiikka	91	50	7	61	5	89	1
Muut	63	-7	5	68	5	87	-29
Konserni yhteensä	1 374	7	100	1 281	100	1 772	8

Liikevoitto (EBIT), milj. euroa

	2008	2007	Muutos	2008	2007	Muutos	2007
	7-9	7-9	%	1-9	1-9	%	1-12
Banking & Insurance	5,3	-3,3	Pos.	19,6	-5,3	Pos.	-53,3
Telecom & Media	13,4	12,6	6,5	34,4	39,9	-13,8	53,2
Government, Manufacturing & Retail	4,3	0,8	458,4	11,6	7,5	54,1	-6,1
Healthcare & Welfare	2,5	-0,6	Pos.	4,3	0,1	3 538,0	-5,2
Forest & Energy	3,5	3,3	4,0	9,5	10,2	-7,0	8,5
Processing & Network	15,2	12,4	22,3	38,0	26,8	41,6	32,8
Liiketoiminta-alueet	44,2	25,3	74,6	117,4	79,3	48,0	29,9
Group Operations sis. muut	-10,3	-4,7	-121,9	-29,4	-14,3	-105,7	-31,5
Kertaluonteiset myyntivoitot	0,0	0,0	-11,4	0,0	0,1	-92,6	2,9
Liikevoitto (EBIT)	33,9	20,7	63,9	88,0	65,1	35,2	1,3

Liikevoitto (EBIT), milj. euroa ilman myyntivoittoja ja -tappioita, arvonalentumisia, badwill-arvoja ja kannattavuuden kehittämisselmaan liittyviä kuluja

	2008	2007	Muutos	2008	2007	Muutos	2007
	7-9	7-9	%	1-9	1-9	%	1-12
Banking & Insurance	5,7	-3,3	Pos.	20,3	-1,5	Pos.	1,7
Telecom & Media	14,1	12,7	11,3	42,2	40,1	5,5	58,9
Government, Manufacturing & Retail	4,4	0,7	550,0	14,3	8,4	71,5	11,2
Healthcare & Welfare	2,7	-0,6	Pos.	5,0	-1,4	Pos.	3,2
Forest & Energy	3,6	3,3	8,2	9,3	10,2	-8,8	13,2
Processing & Network	15,0	12,6	18,7	40,6	27,0	50,4	38,8
Liiketoiminta-alueet	45,5	25,5	78,2	131,8	82,8	59,2	126,9
Group operations sis. muut	-8,8	-4,7	-88,9	-24,2	-14,3	-69,9	-19,3
Liikevoitto (EBIT), ilman myyntivoittoja ja -tappioita, arvonalentumisia, badwill-arvoja ja kannattavuuden kehittämisselmaan liittyviä kuluja	36,7	20,9	75,8	107,5	68,5	57,0	107,6

Liikevoitto (EBIT), %

	2008	2007	Muutos	2008	2007	Muutos	2007
	7-9	7-9		1-9	1-9		1-12
Banking & Insurance	8,2	-5,2	13,4	9,0	-2,5	11,5	-18,2
Telecom & Media	8,9	8,2	0,6	6,8	8,4	-1,6	8,0
Government, Manufacturing & Retail	10,0	1,9	8,1	8,0	5,4	2,6	-3,3
Healthcare & Welfare	6,7	-1,8	8,5	3,8	0,1	3,6	-3,7
Forest & Energy	8,3	8,0	0,3	7,2	7,7	-0,6	4,8
Processing & Network	13,6	12,5	1,1	11,2	9,1	2,1	8,0
Liiketoiminta-alueet	10,4	6,3	4,1	8,5	6,2	2,4	1,7
Liikevoitto (EBIT)	8,0	5,1	2,9	6,4	5,1	1,3	0,1

Liikevoitto (EBIT),% ilman myyntivoittoja ja -tappioita, arvonalentumisia, badwill-arvoja ja kannattavuuden kehittämisselmaan liittyviä kuluja

	2008	2007	Muutos	2008	2007	Muutos	2007
	7-9	7-9		1-9	1-9		1-12
Banking & Insurance	8,8	-5,2	14,0	9,4	-0,7	10,1	0,6
Telecom & Media	9,3	8,3	1,0	8,4	8,4	0,0	8,9
Government, Manufacturing & Retail	10,2	1,7	8,5	9,9	6,1	3,9	6,1
Healthcare & Welfare	7,1	-1,8	8,9	4,3	-1,4	5,7	2,3
Forest & Energy	8,6	8,0	0,7	7,0	7,7	-0,7	7,4
Processing & Network	13,4	12,7	0,7	12,0	9,2	2,8	9,5
Liiketoiminta-alueet	10,7	6,3	4,4	9,6	6,5	3,1	7,2
Liikevoitto (EBIT), ilman myyntivoittoja ja -tappioita, arvonalentumisia, badwill-arvoja ja kannattavuuden kehittämisselmaan liittyviä kuluja	8,6	5,2	3,5	7,8	5,3	2,5	6,1

Henkilöstö liiketoiminta-alueittain (ensisijainen segmentti)

	2008 1-9	Kauden lopussa		2007 1-9	2007 1-12	Keskimäärin	
		Muutos %	Osuus %			2008 1-9	2007 1-9
Banking & Insurance	2 071	- 7	13	2 234	2 180	2 123	2 237
Telecom & Media	5 824	3	36	5 651	5 990	5 905	5 425
Government, Manufacturing & Retail	1 444	- 8	9	1 572	1 542	1 487	1 586
Healthcare & Welfare	1 126	1	7	1 112	1 114	1 113	1 090
Forest & Energy	1 222	- 4	7	1 273	1 274	1 254	1 273
Processing & Network	2 176	3	13	2 104	2 124	2 145	2 073
Software Centres	1 910	44	12	1 326	1 548	1 746	1 119
Muut Group Operations	620	13	4	551	553	583	557
					16 32	16 35	15 35
Konserni yhteensä	16 392	4	100	15 823	4	5	9

Tammikuun 2008 alussa siirrettiin 12 henkilöä Government, Manufacturing & Retail-liiketoiminta-alueelta Forest & Energy-liiketoiminta-alueelle. Vuoden 2007 luvut on muutettu vertailukelpoisiksi. Muutoksella on vähäinen vaikutus liiketoiminta-alueiden liikevaihtoon ja liikevoittoon.

Henkilöstö maittain (toissijainen segmentti)

	2008 1-9	Kauden lopussa		2007 1-9	2007 1-12	Keskimäärin	
		Muutos %	Osuus %			2008 1-9	2007 1-9
Suomi	6 048	- 6	37	6 409	6 357	6 175	6 263
Ruotsi	3 298	- 2	20	3 358	3 381	3 330	3 341
Tsekki	1 178	- 12	7	1 346	1 325	1 252	1 351
Saksa	1 417	33	9	1 069	1 186	1 318	909
Intia	656	142	4	271	594	622	266
Norja	655	- 11	4	738	720	674	749
Latvia	621	11	4	558	551	584	550
Puola	517	42	3	364	393	475	307
Iso-Britannia	350	9	2	321	327	343	319
Tanska	293	- 10	2	326	344	314	311
Italia	255	10	2	233	233	246	223
Kiina	239	125	1	106	124	184	83
Liettua	173	42	1	122	125	148	104
Alankomaat	135	18	1	115	137	134	103
Ranska	133	6	1	125	129	130	121
Viro	125	6	1	118	119	121	112
Muut	301	22	2	246	280	304	246
	16						
Konserni yhteensä	392	4	100	15 823	16 324	16 355	15 359

TietoEnatorin liikkeenjohtovastuulla olevien osakkuusyritysten henkilöstöluvut on ilmoitettu omistusosuuskien mukaan. Konsernin henkilömäärä sisältäen liikkeenjohtovastuulla olevien osakkuusyritysten koko henkilöstön oli 16 662 (16 215) kauden lopussa.

Varat liiketoiminta-alueittain, milj. euroa (ensisijainen segmentti)

	2008	2007	Muutos	2007
	30.9.	30.9.	%	31.12.
Banking & Insurance	219,0	260,4	-16	215,8
Telecom & Media	452,3	458,1	-1	474,9
Government, Manufacturing & Retail	55,4	61,2	-9	51,2
Healthcare & Welfare	80,4	86,2	-7	96,0
Forest & Energy	110,0	117,4	-6	116,8
Processing & Network	212,0	176,7	20	178,1
Konsernin sisäiset eliminoinnit	-19,3	-23,7	-18	-21,9
Liiketoiminta-alueet	1 109,8	1 136,3	-2	1 110,9
Group Operations	170,0	235,2	-28	171,8
Varat yhteensä	1 279,8	1 371,6	-7	1 282,7

Velat liiketoiminta-alueittain, milj. euroa (ensisijainen segmentti)

	2008	2007	Muutos	2007
	30.9.	30.9.	%	31.12.
Banking & Insurance	144,0	113,5	27	127,6
Telecom & Media	171,1	189,5	-10	187,5
Government, Manufacturing & Retail	37,8	37,3	1	49,4
Healthcare & Welfare	36,1	36,5	-1	44,3
Forest & Energy	74,3	72,2	3	72,1
Processing & Network	69,6	68,7	1	64,4
Konsernin sisäiset eliminoinnit	-14,8	-21,3	-31	-17,3
Liiketoiminta-alueet	518,1	496,4	4	528,1
Group Operations	267,3	326,3	-18	277,0
Velat yhteensä	785,3	822,7	-5	805,1

Varat jaoteltuina maantieteellisiin segmentteihin, milj. euroa (toissijainen segmentti)

	2008	2007	Muutos	2007
	30.9.	30.9.	%	31.12.
Suomi	387,0	338,2	14	348,4
Ruotsi	289,1	323,2	-11	333,8
Norja	77,8	96,6	-20	94,7
Saksa	172,3	174,5	-1	160,9
Iso-Britannia	41,2	90,1	-54	45,7
Muut	142,6	113,7	25	127,5
Segmentit yhteensä	1 109,8	1 136,3	-2	1 110,9

Poistot, milj. euroa

	2008	2007	Muutos	2008	2007	Muutos	2007
	7-9	7-9	%	1-9	1-9	%	1-12
Processing & Network	10,5	9,4	12	30,9	27,4	12	40,0
<i>josta</i> Suomi	8,7	8,0	8	25,4	23,1	10	34,1
<i>Ruotsi</i>	1,7	1,3	29	4,9	3,8	29	4,9
<i>muut maittain</i>	0,2	0,2	39	0,6	0,6	10	0,9
Muut	3,5	5,3	-34	10,8	14,6	-25	27,2
Konserni yhteensä	14,0	14,7	-5	41,7	42,0	-1	67,2

Yritys- ja liiketoimintahankinnoista tulevien allokoitujen aineettomien hyödykkeiden poistot, milj. euroa

	2008	2007	Muutos	2008	2007	Muutos	2007
	7-9	7-9	%	1-9	1-9	%	1-12
Telecom & Media	1,5	1,3	15	4,4	3,8	16	5,3
Muut	1,3	1,1	10	3,2	3,5	-9	4,5
Konserni yhteensä	2,7	2,4	13	7,6	7,3	4	9,8

Arvon alentumiset, milj. euroa

	2008	2007	Muutos	2008	2007	Muutos	2007
	7-9	7-9	%	1-9	1-9	%	1-12
Banking & Insurance	0,0	0,0	-	0,0	0,0	-	40,0
Konserni yhteensä	0,0	0,0	-	0,0	0,0	-	40,0

Käyttöomaisuusinvestoinnit, milj. euroa

	2008	2007	Muutos	2008	2007	Muutos	2007
	7-9	7-9	%	1-9	1-9	%	1-12
Processing & Network	19,1	9,3	104	56,2	26,0	116	36,1
<i>josta</i> Suomi	17,6	7,4	138	48,0	21,5	123	29,7
<i>Ruotsi</i>	1,5	1,9	-21	8,2	4,5	82	6,4
<i>muut maittain</i>	0,0	0,0	-	0,0	0,0	-	0,0
Muut	4,1	3,5	17	14,2	11,5	23	16,8
Konserni yhteensä	23,2	12,8	81	70,4	37,5	88	52,9

Vakuudet ja vastuusitoumukset

milj. euroa	30.09.2008	31.12.2007	muutos %
Omasta velasta			
Pantit	-	-	
Osakkuusyriyten puolesta			
Takaukset	1,8	1,8	0
Muut omat vastuut			
Yhden vuoden kuluessa maksettavat vuokravastuut	54,9	56,0	-2
1-5 vuoden kuluttua maksettavat vuokravastuut	109,9	129,4	-15
5 vuoden jälkeen maksettavat vuokravastuut	20,9	25,6	-19
Yhden vuoden kuluessa maksettavat käyttöleasingvastuut	13,9	9,3	50
1-5 vuoden kuluttua maksettavat käyttöleasingvastuut	14,2	15,0	-5
5 vuoden jälkeen maksettavat käyttöleasingvastuut	0,0	0,0	
Muut vastuusitoumukset *)	15,6	53,7	-71

Leasingvastuut ovat pääsääntöisesti kolmivuotisia, joihin ei liity lunastusehtoja.

*) Vuoden 2007 luku sisältää vastuun ostaa pääsääntöisesti atk-laitteistoja ja ohjelmistoja. Vuonna 2008 vastuu esitetään taseen rahoitusleasing sopimuksissa ja käyttöleasingvastuissa.

Johdannaissopimusten nimellisarvot

milj. euroa	30.09.2008	31.12.2007
Valuuttasopimukset	156,8	249,1
Koronvaihtosopimukset	100,0	100,0

Sisältää bruttomääräiset nimellisarvot kaikista sopimuksista, jotka eivät ole vielä erääntyneet tai joita ei ole suljettu. Avoimna oleva nimellisarvo ei välttämättä mittaa tai osoita markkinariskiä, sillä joidenkin sopimusten riski voi olla tasapainotettu toisilla sopimuksilla.

Johdannaisten käyvät arvot

Johdannaissopimusten nettomääräiset käyvät arvot olivat:

milj. euroa	30.09.2008	31.12.2007
Valuuttasopimukset	1,2	2,8
Koronvaihtosopimukset	-2,4	-2,0

Johdannaissopimukset on tehty vain suojaustarkoituksessa.

Meneilläänolevat oikeudelliset kiistat

TietoEnatorilla on Suomen veroviranomaisten kanssa 5,3 miljoonan euron kiista, joka koskee arvonlisäveroa. Joitakin muita vanhoja oikeudellisia kiistoja on meneillään. Koska ne ovat vähäisiä ja epäolennaisia, niistä ei ole tehty varauksia.

Ehdolliset varat

Suomen veroviranomaiset ovat vahvistaneet 41,0 miljoonan euron tappion, joka aiheutuu huhtikuussa 2004 toteutetusta konsernin sisäisestä kaupasta syntyneestä emoyhtiön tappiosta. Vastaavaa 10,7 miljoonan euron laskennallista verosaamista ei ole tuloutettu, koska veroviranomaisen päätöksestä on valitettu.

Suurimmat osakkeenomistajat 30.9.2008

	Osakkeet	%
1 Pohjola Asset Management	3 386 482	4,7%
2 Didner & Gerge Aktiefond	2 405 000	3,3%
3 OP-Keskus Osk.	2 160 000	3,0%
4 Swedbank Robur rahastot	1 904 136	2,6%
5 Svenska Litteratursällskapet i Finland	1 504 000	2,1%
6 Valtion eläkerahasto	1 401 000	1,9%
7 Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	1 349 749	1,9%
8 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	905 751	1,3%
9 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Tapiola	710 000	1,0%
10 OP rahastot	664 484	0,9%
Hallintarekisteröidyt	50 722 926	70,4%
Muut	4 909 645	6,8%
Yhteensä	72 023 173	100,0%

Perustuu Suomen ja Ruotsin arvopaperikeskusten omistajarekistereihin.

Elokuussa JPMorgan Chase & Co. ilmoitti, että sen omistusosuus TietoEnator Oyj:stä oli noussut 3 670 254 osakkeeseen, mikä vastaa 5,10 %:a yhtiön osakepääomasta ja äänivallasta.

TIETOENATOR OYJ**Lisätietoja:**

Hannu Syrjälä, toimitusjohtaja, puh. 0207 268729, hannu.syrjala@tietoenator.com
Åke Plyhm, toimitusjohtajan varamies, puh. +46 10 481 3321, +46 705 65 86 31, ake.plyhm@tietoenator.com
Reeta Kaukiainen, viestintä- ja sijoittajasuhdejohtaja, puh. 0207 268711, 050 522 0924,
reeta.kaukiainen@tietoenator.com

Tiedotustilaisuus analyytikoille ja toimittajille järjestetään Tukholmassa klo 9.00 paikallista aikaa paikkana Scandic Anglais hotelli, Humlegårdsgatan 23, kokoushuone Birk.

Tilaisuus on englanninkielinen. Tuloksen esittelee englanniksi toimitusjohtaja Hannu Syrjälä.
Ilmoittautuminen sirpa.salo@tietoenator.com, puh. 02072 68714.

Tilaisuutta voi seurata osoitteessa www.tietoenator.com ja tilaisuuden aikana on mahdollisuus esittää kysymyksiä. Video on katsottavissa myös tallenteena kokouksen jälkeen.

Puhelinneuvottelu on klo 15.15 Suomen aikaa. Puhelinneuvotteluun voi osallistua soittamalla noin kymmenen minuuttia ennen neuvottelun alkua numeroon **+44 20 3023 4402**, tunnusta ei tarvita. Neuvottelua voi seurata myös osoitteessa www.tietoenator.com. Tallenne neuvottelusta on TietoEnatorin sivuilla myöhemmin samana päivänä. Nauhoituksen voi myös kuunnella **4.11.2008** asti puhelinnumerosta **+44 20 8196 1998**, koodi **141833#**.

Konsernin tulostiedotteet julkaistaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Tiedotteet löytyvät osoitteesta www.tietoenator.com.

TietoEnator on palveluyhtiö, joka tarjoaa tietotekniikka-, tuotekehitys- ja konsultointipalveluja. Noin 16 000 asiantuntijaamme tekevät meistä yhden johtavista tietotekniikan palveluyrityksistä Pohjoismaissa ja tietyillä segmenteillä globaalin markkinajohtajan. Olemme erikoistuneet alueisiin, joilla asiakkaiden liiketoiminnan ja tarpeiden tuntemuksemme on syvintä. Vahva asiakaskeskeisyys ja pohjoismainen asiantuntemus erottavat meidät kilpailijoistamme.
www.tietoenator.com

JAKELU

Helsingin Pörssi
Tukholman Pörssi
Keskeiset tiedotusvälineet

TietoEnator Oyj

Y-tunnus 0101138-5

Aku Korhosen tie 2-6 PL 38

00441 HELSINKI

Puh. 020 72010

faksi 020 726 8898

kotipaikka: Espoo

Kronborgsgränd 1

SE-164 87 KISTA, SWEDEN

Puh. +46 8 632 1400

Faksi +46 8 632 1420

e-mail: info@tietoenator.com

www.tietoenator.com